

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2012/2013

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a Mateřská škola Sezimovo Ústí, 9. května 489, 391 02
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Petr Peroutka
Telefon na ředitele	381 20 20 21
E-mail na ředitele	petr.peroutka@seznam.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Zuzana Dykastová
Telefon	381 20 20 23
E-mail	vranova.zuzana@email.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Vlastimil Průcha
Telefon	381 20 20 26
E-mail	vlastimil.prucha@seznam.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň	8	176
ZŠ - II. stupeň	6	155
Celkem	14	331

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ

MPP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola 9. května 489 v Sezimově Ústí byla poprvé otevřena v září roku 1951. Součástí dnešní školy jsou: základní škola s I. a II. stupněm, mateřská škola, školní družina, školní jídelna a školní jídelna - výdejna. Mateřská škola sídlí v jiné budově (odloučené pracoviště). Kapacita základní školy je 340 žáků a mateřské školy 84 dětí. Zřizovatelem je město Sezimovo Ústí. Školu navštěvují děti místní, ale i z okolních obcí a jiných spádových oblastí (Sídliště nad Lužnicí – Tábor, Planá nad Lužnicí, Želeč,...).

Základní škola dlouhodobě spolupracuje s několika občanskými sdruženími, s městskou i státní policií i s rodiči. Mezi žáky i učiteli jsou oblíbené besedy od sdružení Semafor, kde se zabýváme aktuálními problémy: vztahy mezi žáky (šikana, kyberšikana, nebezpečí internetu), problematika dospívání (sexuální výchova a s tím spojené nebezpečí AIDS, promiskuita, partnerské vztahy), problematiku závislostí např. kouření či otázkami týkající se zdravé výživy.

Městská i státní policie uspořádala v předchozích letech besedy na téma drogy, trestní odpovědnost, nebezpečí internetu, kyberšikana. Škola také úzce spolupracuje s pedagogicko – psychologickou poradnou.

V hodinách občanské a osobnostní výchovy, třídnických hodin a zdravovědy se snažíme zařazovat také diskuse a aktivity zabývající se zdravým životním stylem a osvětou v rámci sexuální výchovy. S rodiči komunikujeme prostřednictvím klasických třídních schůzek či individuálních konzultací, kterých se účastní i samotní žáci.

2. Informace od pedagogů

Informace od učitelů získáváme pomocí:

- pedagogických rad
- provozních porad
- osobních setkání – rozhovorů, konzultací
- schůzek užšího realizačního týmu (URT), který tvoří vedení školy (ředitel školy, zástupci 1. a 2. stupně), výchovný poradce, školní metodik prevence, pedagog, který prošel školením MIŠ (Minimalizace šikany) a dle potřeby třídní učitel.

V průběhu školního roku se učitelé stále nejčastěji ptají, jak řešit problematické vztahy v kolektivu či jaký zaujmout postoj vůči zneužívání návykových látek ve volném čase žáků. Zájem o toto téma projeví také rodiče. Vztahy ve třídách se nejvíce rozebírají na třídnických hodinách, které se konají již čtvrtým rokem pravidelně jednou týdně, vždy první vyučovací hodinu v pondělí. V případě potřeby mají třídní učitelé možnost využít ve spolupráci s výchovným poradcem diagnostiky podle standardizovaných dotazníků (D1, D2, D3,... atd.).

3. Informace od rodičů

Doposud jsme informace získávali skrze třídní schůzky. Od školního roku 2010/2011 místo tradičních schůzek využíváme setkání „učitel – rodič – žák“, které je tak více osobní a umožňuje efektivnější a příjemnější komunikaci zejména s rodiči. V rámci prevence rizikových forem chování rodiče sami nevyslovili žádnou stížnost, připomínky či dotazy týkající se výuky nebo aktivit pořádané školou v této oblasti. Individuální problémy dětí jsme řešili při osobním setkání.

4. Informace od žáků

V rámci Osobnostní výchovy, kterou jsme zavedli na naší škole jako samostatný předmět (nyní součástí ŠVP), zjišťujeme klima třídy jednak skrze diskuze a jednak pomocí různých anket a

dotazníků (např. Sorad). Předmět se zaměřuje na sebepoznávání a sebehodnocení, jehož cílem má být schopnost žáků pojmenovat své kladné i záporné povahové vlastnosti. Žáci si tak mohou uvědomit, co je může ohrozit, eventuelně jak se těmto možným nebezpečím vyvarovat. Zároveň se učí formulovat a vyjadřovat své názory, naslouchat druhému, přijímat i odmítat jiné názory, umět se pochválit i přiznat své slabiny. Tím se snažíme vytvářet a upevňovat pozitivní vztahy v třídním kolektivu a učit žáky spolupráci. Velký prostor pro monitorování situace v této oblasti jsou také hodiny Ov, Etická výchova a třídnické hodiny.

Žáci mají možnost využít schránky důvěry nebo navštívit školního metodika prevence a výchovného poradce během konzultačních hodin.

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

Za osvědčené, praxí prověřené a efektivní aktivity považujeme zejména ty, které jsou dlouhodobé interaktivní. Raději se proto spíše věnujeme rizikovým formám chování průběžně, v rámci výuky či formou různých prožitkových pobytů, než-li formou přednášek. Besedy nebo různé dokumentární filmy jsou spíše pro zpestření nebo jako doplněk výuky.

Za největší problém, který se v současné době vyskytoval mezi žáky, považujeme trávení volného času – např. časté, někdy i pravidelné požívání alkoholu, zvláště o víkendech. Za neuspokojivé stále pokládáme i nadměrné hraní pc her, které představují novou závislost objevující se v hojně míře u většiny dospívajících. V letošním školním roce se také chceme zaměřit na vztahy mezi žáky – v loňském školním roce jsme řešili případy kyberšikany a šikany, proto je toto téma pro nás i letos prioritou.

Pokud bychom měli hodnotit cíle, které jsme si stanovili na loňský školní rok, pak se nám podařilo uskutečnit všechny tradiční aktivity, všechny nám byly nápomocny při realizaci a plnění námi vytyčených cílů. Co se týká vytváření a upevňování vztahů v kolektivu nebo práce s postoji žáků v oblasti kouření, alkoholu či marihuany, nepovažujeme svou snahu ani za úspěšnou ani za neúspěšnou. Jsme přesvědčeni, že v tomto směru není možné dosáhnout dokonalosti a je nutné se těmto oblastem věnovat nepřetržitě a opakovaně.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

V letošním roce si klademe tyto cíle:

- Zařadit nový projektový den pro žáky prvního stupně na téma zdraví a nebezpečí závislostí
- formou dotazníku získat zpětnou vazbu od rodičů a pedagogů
- pracovat s postoji žáků zejména v oblasti závislostí (zvláště na alkoholu, virtuálních hrách, tabáku a marihuaně)
- vytvářet a upevňovat kladné vztahy v kolektivu mezi žáky
- rozvíjet a podporovat toleranci vůči odlišnostem mezi lidmi i vůči rozdílným názorům
- posilovat u žáků jejich empatii, solidaritu a ochotu spolupracovat

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

Budeme učitele motivovat k tomu, aby svou práci nadále zdokonalovali:

- K dispozici je knihovna s odbornou literaturou
- Každý se může zúčastnit školení, které je pro něj potřebné.
- Každý třídní učitel si na začátku školního roku naplánoval 1 besedu/výukový program z prevence, kterého se jeho třída v průběhu roku zúčastní
- Všichni učitelé se podílí na prevenci proti SPJ :
 - a) při vyučování – zařazováním vhodných témat do předmětů
 - b) různými nápady aktivit pro žáky, které předkládají a realizují po konzultaci a dohodě s rozšířením vedení školy

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence SPJ

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Namísto trestání (Přirozené/logické důsledky x tresty)	8	31. 8. 2012	Společnost pro mozkově kompatibilní vzdělávání	Celý ped. sbor
DVVP - dle výběrů pedagogů				

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence SPJ

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Pedagogická diagnostika a práce s třídním kolektivem	8	22.11.	Vzdělávací institut Středočeského kraje

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Jak jsme již uvedli v předchozích bodech, na škole funguje užší realizační tým, který se setkává pravidelně – vždy min. 1x za 14 dní nebo v případě potřeby častěji. Ostatní pedagogové předávají své podněty přes tyto zástupce nebo při poradách učitelů.

Počty pedagogických pracovníků	Celkem:	Podílející se aktivně na prevenci	Nepodílející se aktivně na prevenci
Vedení školy:	3	3	-
Ostatní učitelé	19	19	-
Vychovatelé	3	3	-

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a MPP

Rodiče jsou prostřednictvím žákovských knížek seznámeni s tím, kdo vykonává funkci ŠMP a výchovného poradce. Konzultační hodiny ŠMP jsou stanoveny v pondělí od 14:00 do 15:00 nebo v kterýkoliv jiný termín vždy po předchozí telefonické či osobní dohodě. Kabinet ŠMP naleznou v 1. patře, v kabinetu zeměpisu. Obracet se na něj mohou v případě, pokud má jejich dítě problém s:

- různými druhy závislostí
- poruchami příjmu potravy (anorexie, bulimie)
- záškoláctvím
- vandalismem
- při podezření ze sexuálního zneužívání dítěte
- násilím (psychickým/fyzickým – podezření na šikanování)
- sebepoškozováním
- kriminálním chováním
-

Nástěnku s užitečnými telefonními čísly, mailovými adresami či kontaktem na ŠMP naleznou rovněž v prvním patře.

Minimální preventivní program rodiče naleznou také na webových stránkách školy.

2. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Dle potřeby a nabídky v průběhu roku		

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Nebojte se velké školy – projekt pro předškoláky	listopad	1. stupeň
Den otevřených dveří	prosinec	Vedení školy
Živý Betlém pro veřejnost	prosinec	Peroutka, Mengler
Ples školy	leden	Vedení školy
Masopust	únor	Třídní učitelé
Tříkrálová sbírka	prosinec	Vedení školy

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a MPP

Žáci jsou na začátku školního roku informováni o činnosti školního metodika prevence v hodinách občanské výchovy a skrze třídní učitele. Na prvním stupni žáci komunikují spíše s třídním učitelem. Konzultační hodiny byly stanoveny na pondělí od 14:00 do 15:00 nebo jindy, vždy po předchozí domluvě žáka (rodiče) a učitele. Poradenské služby ŠMP mohou žáci využít v kabinetu zeměpisu, v prvním patře.

Pokud má žák nějaký problém, ví, že se může obrátit na třídního učitele, výchovného poradce či školního metodika prevence, se kterým se domluví na osobní schůzce.

Druhou variantou je schránka důvěry. Způsob odpovědi žákům je volen dle typu a závažnosti problému vždy po domluvě s ostatními pedagogy zabývající se prevencí na naší škole.

ŠMP by žák měl vyhledat zvláště pokud má problém, potřebuje radu či pomoc v oblasti:

- závislosti
- poruch příjmu potravy (anorexie, bulimie)
- záškoláctví
- vandalismu
- sexuálního zneužívání
- násilí (psychického i fyzického, doma i ve škole)
- sebepoškozování
- kriminálního chování

2. 1. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivita, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku:

1. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
ČS	Chování ve škole (pravidla, neubližovat druhým spolužákům) (dialog, diskuze, komunikace ve skupině, alternativní metody výuky)	Šindelářová, Botorková
ČS	Naše tělo, denní režim, výživa, nemoc (dialog, diskuze, komunikace ve skupině, alternativní metody výuky)	Šindelářová, Botorková

2. – 3. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
ČS	Zdravý životní styl, rodinné vztahy, třídní kolektiv (Ajax – pracovní sešit od Policie ČR) (dialog, diskuze, komunikace ve skupině, alternativní metody výuky)	Příbylová, Hrušková

4. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
ČS	Základní potřeby člověka, společenské normy, vztahy mezi lidmi, způsoby řešení konfliktů, protiprávní jednání, výchova k toleranci a empatii, druhy sociální pomoci (komunikace ve skupině, debata)	Hřivnáč Hojsáková

5. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel

ČS	Lidský organismus, naše tělo a zdraví, lidský život, člověk a prostředí, soužití lidí, důsledky negativního chování, závislosti (diskuze, skupinová práce)	Hojsáková, Vítková
AJ	Healthy life style	Filipová Blažková

6. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
OSV	Vztahy v kolektivu, sebepoznávání, sebehodnocení (hry, testy, dotazníky, diagnostika) Co vše nás ohrožuje – jakým nebezpečím čelíme, kde můžeme nalézt pomoc Kurz osobnostní výchovy – seznámení s novým kolektivem, mé přednosti, nedostatky, jak se známe,... atd. (zážitkový kurz)	Dyková
OV	Denní rytmus, volný čas, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (diskuze, hry)	Dyková

7. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
OSV	Sebezpoznavání, hodnoty, můj vztah k sobě samému, tolerance k druhým lidem, přijímání odlišností (hry, dokumentární filmy, diskuze) Kurz osobnostní výchovy – prevence proti závislostem, využití volného času (zážitkový kurz)	Dyková
OV	Rodina, pomoc v rodině; Vrstevníci; Práva a povinnosti občanů; Tolerance, rasismus (hraní rolí, brainstorming, myšlenková mapa, diskuze)	Dyková
D	Zámořské objevy (práce s textem, předávání informací)	Vichrová
Z	Státy J a JV Asie, J Amerika – pěstitecké oblasti drog (práce s textem, předávání informací)	Dyková
P	Čeledi rostlin – mákovité (opium), lilkovité (tabák), ovoce (alkohol) (práce s textem, předávání informací)	Hřivnáč
Zd	Rodina, zdraví, význam pohybu, první pomoc, vztahy,... (hry, debata, testy osobnosti)	Buřičová, Dyková

8. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
OV	Mezilidské vztahy, šikana; Komunikace a vztahy s vrstevníky; konfliktní a krizové situace; Tolerance, solidarita; Pomoc; Morálka; Lidská práva; Multikulturní výchova; Práva a povinnosti; Protiprávní jednání; Změny v životě člověka (dospívání, sexuální výchova); Zdravý životní styl; Závislosti (hraní rolí, práce s textem, skupinové práce, referáty, diskuze, ...) Kurz – Jak spolu vyjít (mezilidské vztahy, šikana, xenofobie, předsudky)	Dyková

ZD	Tělesná soustava – vliv drog na trávicí, vylučovací a nervovou soustavu Návykové látky škodlivé organismu	Hřivnáč
----	--	---------

9. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
OV	Právní řád; Globální problémy (diskuze, práce s internetem, skupinové práce, práce s textem)	Dykastová
CH	Drogy, alkohol, kouření, halogenové deriváty (pokusy, práce s textem, předávání informací)	Hřivnáč
OSV	Volba povolání – profesní orientace	Průcha

TV	Výchova ke zdravému životnímu stylu 1. – 9. ročník	Uč. 1. stupně, Průcha, Buřičová
----	---	---------------------------------------

1. – 9. ročník

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor
Šikana a kyberšikana (beseda) – 6. roč.	Semafor, o.s.
Kouření (beseda) – 5. roč.	Semafor, o.s.
Sex, AIDS a vztahy (beseda) – 8. roč.	Semafor, o.s.
Jak jsme vyhnali Zlobílka (prožitková aktivita) – 2. roč.	Semafor, o.s.
Jeden svět na školách (dokumentární film a následná diskuze)	Člověk v tísni
Jsem kamarád – 1. a 2. ročník	CEGV Cassiopeia /v kompetenci třídních učitelů/
Šikana – 3. a 4. ročník	Semafor, o.s. /v kompetenci třídních učitelů/
Osobní bezpečnost – 4. roč.	Vojenská policie /v kompetenci třídních učitelů/
Vztahy v kolektivu – 5. roč.	Theia /v kompetenci třídních učitelů/
Jeden za všechny, všichni za jednoho II, III (komunikace, vztahy v kolektivu) – 6. roč.	CEGV Cassiopeia /v kompetenci třídních učitelů/
I já sem patřím – 7. ročník	CEGV Cassiopeia /v kompetenci třídních učitelů/
Záchranáři – 8. ročník	v kompetenci třídních učitelů
Prevence kriminality mladistvých – 9. ročník (beseda se státní zástupkyní)	v kompetenci třídních učitelů
Ostatní dle nabídky v průběhu školního roku	

2. 2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

SPJ který bude řešen:	Vztahy v třídním kolektivu
Jak byla situace zjištěna: <ul style="list-style-type: none"> • pozorováním • rozhovory se žáky • na základě třídnických hodin • během individuálních třídních schůzek 	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace: <ul style="list-style-type: none"> • třídní učitelé • výchovný poradce, školní metodik prevence, vedení školy (URT) 	
Kdy bude situace řešena: <ul style="list-style-type: none"> • třídnické hodiny • preventivně v rámci občanské, osobnostní a etické výchovy 	
S použitím jakých metod bude intervence vedena: <ul style="list-style-type: none"> • hry rozvíjející osobnost, podporující spolupráci, dobré vztahy ve třídě • zařazením výukových programů zaměřených na třídní kolektiv 	
Způsob ověření efektivity intervence: <ul style="list-style-type: none"> • zpětnou vazbou od žáků (dotazník, anketa,..) 	

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky

Název aktivity, akce	Datum	Realizátor
Přespání ve škole		Balášová

2. 4. Volnočasové aktivity pro žáky

Název aktivity, akce, kroužku	Datum nebo frekvence konání	Vedoucí programu
Atletika	1 x týdně	Buřičová
Dopravní výchova	2 x týdně	Lenzová
Fitball	1 x týdně	Příbylová
Hra na flétnu	2 x týdně	Botorková
Chemie hrou	1 x týdně	Hřivnáč
Chemické pokusy	2 x týdně	Hřivnáč
Logopedie	5 x týdně	Botorková, Slunečková
Mažoretky	3 x týdně	Gausová
Mladý filmař	1 x týdně	Dykastová
Mladý historik	1 x měsíčně	Mengler
Nadaní	1 x týdně	Lenzová
Sborový zpěv	1 x týdně	Balcárková
Sportovní gymnastika	2 x týdně	Průcha, Vítková
Sportovní hry	2 x týdně	Balášová
Steapaerobic	1 x týdně	Příbylová
Stolní hry	1 x týdně	Hrušková

Trampolínky	3 x týdně	Vítková
Turistický kroužek	1 x měsíčně	Márová
Vaření	1 x týdně	Matějíčková
Včelařík	1 x týdně	Mengler
Výtvarné techniky	1 x týdně	Slunečková
Šachový kroužek	1 x týdně	Šachový klub

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE SPJ

-

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
PPP Tábor	Julie Bláhová	381 252 851
Městská policie Sezimovo Ústí	Viktor Vígner	381 201 144, mp@sezimovo-usti.cz
Odbor sociálních věcí	Jana Beranová	381 201 113, j.beranova@sezimovo-usti.cz
Oddělení sociální prevence (protidrogový koordinátor)	Jana Hrdličková	381 486 424, jana.hrdlickova@mutabor.cz

VI. ŽÁDOST O DOTACE A REALIZOVANÉ PROJEKTY FINANCOVANÉ Z GRANTŮ MŠMT ČI JČ KRAJE

Škola podala 2 žádosti o granty, v rámci projektů MŠMT v oblasti prevence rizikového chování:

- Jak se nestát závislým – dot. program z oblasti protidrogové politiky 2013
- Jak spolu vycházet – dot. program z oblasti prevence kriminality 2013

VII. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Evidenci vede ŠMP spolu s rozšířením vedení školy (slouží také jako preventivní tým).

Vyhodnocení všech aktivit provede ŠMP na závěr školního roku, a to:

- společnou diskuzí učitelů, zabývající se prevencí
- na základě hodnocení dětí, které proběhne vždy po preventivní akci (kurzu, besedě, přednášce atd.)
- formou dotazníků jak ze strany žáků, tak ze strany učitelů.

VIII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP	15. 10. 2012	
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP	15. 11. 2012	